

havo/vwo

Zelf een piercingtentoonstelling maken

Inleiding

Wist je dat 70 % van alle leerlingen een piercing hebben? Als je oorbellen meerekent is dat zo. Piercing is erg populair en lijkt iets van deze tijd, terwijl het al behoorlijk lang bestaat. Ontdekkingsreizigers zoals James Cook ontdekten in de achttiende eeuw al allerlei soorten piercings bij de verre volkeren die ze op hun reizen tegenkwamen. De soorten piercings die er toen waren worden nog steeds overgenomen door mensen nu, alleen hadden ze in de voorbije eeuwen vaak een bijzondere betekenis en bij sommige niet-westerse volken is dat nog steeds zo.

Het is de bedoeling dat je met de 12 posters die voor je liggen een tentoonstelling gaat maken. Met behulp van die tentoonstelling ga je aan anderen een verhaal vertellen over Piercing, over de geschiedenis, de betekenissen, de soorten, de ontwikkeling van piercing en over piercen zelf, hoe het zijn werk gaat, over de verzorging en de consequenties van piercing voor het lichaam.

Om een tentoonstelling te maken moet je veel van het onderwerp weten. Daarom zit er in het lespakket behalve de posters ook een boekje met achtergrondinformatie en een videoband. Verder maakt een website deel uit van dit project, **www.piercingplek.nl** waar je voorbeelden kan downloaden of kan zoeken naar achtergrondinformatie over piercing. Niet alleen vindt je informatie voor deze tentoonstelling. De website is ook handig als je zelf een piercing hebt of er eentje wil laten zetten.

Om je verder op weg te helpen is deze handleiding samengesteld. Hierin staat hoe je in 7 stappen een tentoonstelling maakt. Je moet altijd een aantal keuzes maken als je een tentoonstelling maakt, welke ruimte ga je kiezen bijvoorbeeld en hoe ga je de posters ophangen, welke kleuren gebruik je, wat voor teksten, een tapijt op de vloer of een lounge bankstel in het midden om rustig om je heen te kunnen kijken of een muziekje bij de posters?

Behalve deze posters kan je zelf natuurlijk nog veel meer laten zien bij een tentoonstelling over piercing. Wat dacht je van jouw eigen sieraden? Of foto's of misschien kan je wel een excursie organiseren naar een echte piercingshop of iemand laten vertellen die het echt heeft laten doen. In de volgende 7 stappen leer je hoe je dit aanpakt.

Veel plezier!

Hoofdstuk 1: Een tentoonstelling maken in 7 stappen

Stap 1 Het onderwerp

Het onderwerp van de tentoonstelling is Piercing. De postertentoonstelling bestaat uit drie hoofdstukken, namelijk:

1. Geschiedenis, over het ontstaan en de geschiedenis van Piercing.
2. Mode en muziek, over de manier waarop Piercing in het Westen is doorgebroken via mode en muziek.
3. Piercen en verzorgen, over hoe dat gaat als je een piercing neemt, waar je op moet letten en hoe je je piercing moet verzorgen. Het is de bedoeling dat je zoveel mogelijk over piercing te weten komt. Zoek om te beginnen bij ieder hoofdstuk zoveel mogelijk informatie. www.piercingplek.nl is daarvoor een handig vertrekpunt.

Stap 2. De ruimte

Bedenk samen met je docent waar je de tentoonstelling wil houden. Dat kan bijvoorbeeld in een gang zijn, of een kantine, een lokaal of gymzaal. Hou daarbij rekening met de materialen die je wil gaan laten zien. Je hebt minimaal een ruimte nodig waar je de twaalf posters kan ophangen met teksten erbij die uitleg bij de posters geven.

Stap 3. De materialen

- Posters.

Om te beginnen heb je al 12 posters voor de tentoonstelling. Bij de hoofdstukken Geschiedenis en Piercen en Verzorgen hoort 1 grote poster van het formaat A1 en drie kleintjes van het formaat A2 Bij het hoofdstuk Mode en muziek horen vier kleinere posters van het formaat A2. In onderstaand overzicht zie je welke poster bij welk hoofdstuk hoort.

- Tekstbordjes

Bij een tentoonstelling hoort natuurlijk ook uitleg. Dat gebeurt meestal door tekstbordjes aan het begin van de tentoonstelling en bordjes bij foto's te hangen. Bij tentoonstellingen in musea zijn er drie soorten teksten:

A-teksten: Grote teksten die hangen op de plek waar je begint. Ze bevatten de titel van de tentoonstelling en een algemene inleiding voor het onderwerp.

B-teksten: Kleinere teksten die een inleiding geven per onderdeel van de tentoonstelling. In dit geval teksten bij de drie hoofdstukken.

C-teksten: Met c-teksten worden de kleine bordjes bedoeld met objectinformatie. Bij een schilderij staat daar bijvoorbeeld de naam van de schilder op. Omdat het bij deze posters om foto's gaat heb je ook te maken met beeldrechten. Dit zijn rechten die een fotograaf heeft op zijn foto. Bij sommige posters is het vermelden van de fotograaf daarom verplicht. Die namen vindt je terug op de bordjes. Let er dus goed op dat je ze ophangt. Achterin in deze handleiding vindt je de tekstbordjes.

Extra tips:

- Echte sieraden

Het is natuurlijk leuk om ook echte sieraden te laten zien. Misschien wil jij jouw sieraden wel een tijdje tentoonstellen of misschien weet je iemand die hele bijzondere sieraden heeft. Zorg er wel voor dat de sieraden veilig te zien zijn. Denk aan een tekstbordje!

- Echte foto's of foto's van anderen. Let je dan nog wel even op de fotorechten?

Op de posters zie je mensen met een piercing. Je kan natuurlijk zelf ook foto's toevoegen aan de tentoonstelling. Vraag bijvoorbeeld zoveel mogelijk mensen op school een foto van hun piercing te maken en maak er een collage van voor de tentoonstelling.

- Krantenartikelen

Bij het zoeken naar informatie kom je misschien wel een aantal kranten- of tijdschriftartikelen tegen. Ook die kan je ophangen in de tentoonstelling. Het is wel handig om erbij te zetten uit welke krant of tijdschrift het artikel komt. Dat noem je bronvermelding.

- Multimedia

Als je de mogelijkheid hebt om bijvoorbeeld een tv neer te zetten kan dat de tentoonstelling spannender maken. Vooral bij het hoofdstuk Mode en Muziek zou muziek, een muziek-dvd of een muziekkanaal op tv goed passen.

- Informatiefolders

Bij de bibliotheek of bij echte piercingshops vindt je vaak gratis informatiefolders die je kan gebruiken in de tentoonstelling. Misschien zijn er ook wel andere spullen die je mag lenen van een professionele piercer zoals schone, verpakte instrumenten of sterilisatiehandschoenen.

Hoe meer je hebt, hoe spannender de tentoonstelling wordt!

Stap 4. De inrichting

Als je alle informatie hebt gevonden, een plek hebt gekozen en materialen verzameld ga je nadenken over de inrichting van de tentoonstelling. Bij inrichting hoort een inrichtingsplan. Meestal wordt er ook een maquette gemaakt van de tentoonstelling. In een inrichtingsplan schrijf je op wat je van plan bent met:

- de manier waarop je de posters ophangt en de andere materialen uitstalt: bijvoorbeeld naast elkaar/ onder elkaar/ dicht bij elkaar/ ver uit elkaar. Wat leg je waar, per onderdeel of verschillend.
- de muren waarop je de posters hangt: Gebruik je een echte muur of panelen?
- de kleur van de muren en de vloer.
- de lampen die je gebruikt. Gebruik je de lampen die er al zijn of zet je extra spots neer of iets anders?
- de tekstbordjes; Plak je witte A4 velletjes op, of gekleurd papier? Maak je er een bordje van? Welke kleur heeft het bordje? Welk lettertype gebruik je? Denk goed na over de plaats waar je de A en B teksten hangt.
- vitrines; Als je spullen zoals sieraden en instrumenten wilt laten zien heb je een afsluitbaar kastje nodig om de spullen in te leggen. Het moet wel zo gemaakt zijn dat je er in kan kijken.
- looppaden: het is goed na te denken over hoe je bezoekers lopen. Als je allerlei panelen maakt, kan het wel een doolhof worden! Verder kan je bijvoorbeeld met pijltjes een route aangeven of met vloerbedekking bijvoorbeeld.
- zitplaatsen; op sommige tentoonstellingen zie je bankjes staan of stoelen zodat bezoekers even rustig kunnen gaan zitten kijken. Of wat dacht je van een lekker zachte tweezitsbank?

Stap 5. Het opbouweninrichten

Met behulp van het inrichtingsplan kan je beginnen met opbouwen. Spreek van tevoren met elkaar af wie wat gaat doen en zorg dat iedereen hetzelfde inrichtingsplan gebruikt.

Hoe moet je beginnen?

Maak eerst de ruimte die je gaat gebruiken in orde. Als je bijvoorbeeld nog gaat verven moet dat wel droog zijn voordat je iets anders kan gaan doen.

Rol dan de posters uit en leg ze naast elkaar. Maak een goede volgorde en bedenk hoe je ze op gaat hangen. Leg vervolgens al het andere materiaal dat jullie hebben verzameld bij elkaar en hang het op of leg het neer zoals je van tevoren had bedacht in het inrichtingsplan. Zet de verlichting neer, stippel de looppaden uit en zet vitrines en zitmeubels neer.

Hang op het laatste moment de bordjes op.

Stap 6. Publiciteit en publieksactiviteiten

Je tentoonstelling is bijna klaar. Maar om zeker te weten dat er straks wel iemand naar komt kijken, moet je mensen laten weten dat de tentoonstelling er is. Dat heet publiciteit, een soort reclame maken dus. Tips voor wat je zou kunnen doen:

- Maak een poster die je op school ophangt. Zet op de poster in ieder geval waar de tentoonstelling is, wanneer en waar hij over gaat. Een voorbeeldposter vindt je op www.piercingplek.nl
- Maak een flyer die je uit kan delen. Een flyer is een papier waarop staat waar de tentoonstelling is wanneer en waarover. Een voorbeeld vindt je op www.piercingplek.nl
- Maak je eigen freecard. Je kent ze wel uit cafés, kaarten die mensen kunnen versturen, met een leuke voorkant waarop je wel even reclame kan maken voor jullie tentoonstelling.

Om de toekomstige bezoekers van jouw tentoonstelling een beetje te helpen kan je bezoekers iets mee te geven, zoals een gidsje of een plattegrondje van de tentoonstelling. Maar je kan het ook spannender maken door je bezoekers een kijkwijzer te geven met opdrachten. In de bijlage vindt je een kijkwijzer die je kan gebruiken. Maar je kan bijvoorbeeld ook af en toe zelf een rondleiding geven! Extra kijkwijzers vindt je op www.piercingplek.nl

Stap 7: de Opening

Jullie zijn klaar! Tijd voor een feestelijke Opening! Nodig veel mensen uit, organiseer een borrel, knip een lint door, laat de schoolband optreden of organiseer een piercingmodeshow. Je kan het zo gek niet bedenken, maar maak er een feestje van!

De website

Bij dit project hoort een website, www.piercingplek.nl. Op de website kan je niet alleen veel informatie vinden over piercing voor dit project, zoals bijvoorbeeld handige downloads van voorbeelden, maar je vindt er ook handige info voor jezelf, adressen van goede piercingshops en waar je op moet letten als je het laat doen of waar je heen kan als er iets niet goed is gegaan, als je ziek bent geworden bijvoorbeeld. Maar er is nog veel meer te doen.

Hoofdstuk 2: Tekstborden

A tekst:

Inleiding

Deze tentoonstelling gaat over piercing: Over de geschiedenis ervan, over mode en muziek en over het zelf hebben en verzorgen van een piercing. Piercen betekent: het doorboren of steken van voorwerpen in de huid. Piercing bestaat al heel lang. Het komt al duizenden jaren voor. buiten Europa. Sinds de jaren tachtig zie je het ook in Europa. Als je oorbellen meerekent, lopen er alleen in Nederland al miljoenen gepiercete mensen rond.

B teksten:

Geschiedenis

Op sommige plekken in de wereld komt piercing al duizenden jaren voor. Piercings hadden vaak bijzondere betekenissen. Een paar voorbeelden: de 5000 jaar oude ijsmummie Ötzi boorde gaatjes in zijn oren om boze geesten te weren, Azteken en Maya's doorboorden hun tong voor hun godsdienst en Romeinse centurions bevestigden een compleet gevechtsschild aan hun tepels.

Ook nu nog hebben piercings in andere culturen een speciale betekenis: de Surmi-vrouwen in Ethiopië stoppen schotels in hun lippen als zij gaan trouwen.

Alleen de navelpiercing is nog maar net uitgevonden, rond 1953, na de introductie van de bikini.

Mode en muziek

In de westerse wereld is piercing vooral bekend geworden door mode en muziek. De eerste piercings (oorbellen) werden gedragen door hippies in de jaren zestig. Daarna, in de jaren '70, bracht de punkbeweging piercing echt op de voorgrond. Deze jongeren waren kwaad op de maatschappij en droegen agressieve kleding. In plaats van oorbellen droegen ze bijvoorbeeld veel veiligheidsspelden.

In de muziekwereld hebben popmuzikanten zoals David Bowie en George Michael de oorring echt populair gemaakt. Neusknopjes, navelpiercings en wenkbrauwpiercings zijn ook door popsterren in de mode geraakt. Denk maar aan Madonna, Britney Spears en Christina Aguilera. Sinds de jaren '90 is piercing echt een modeverschijnsel.

Piercen en verzorgen

Piercing betekent eigenlijk doorboring. Met een naald wordt een gaatje gemaakt in de huid en daarna gaat daar een ringetje of staafje doorheen. Omdat piercing niet zonder gevaar is, is het belangrijk er goed over na te denken. Als je het echt wil moet je eerst op zoek naar een betrouwbare piercingshop. Een betrouwbare piercingshop werkt volgens de regels van de GGD en heeft in ieder geval een schone winkel en gebruikt steriele handschoenen, naalden en sieraden. Steriel wil zeggen vrij van ziektekiemen. Ook is het belangrijk dat de piercer voorlichting geeft over het verzorgen van een piercing.

Voordat een piercing wordt aangebracht moet er een vrijwaardingsformulier of 'informed consent' ingevuld worden. Dat is een verklaring waarin toestemming gegeven wordt om te laten piercen. Onder de 16 jaar is een piercing alleen toegestaan met toestemming van ouders. Het aanbrengen van de piercing doet meestal heel even pijn. Een piercer mag geen verdovingsprik geven.

Daarna is het heel erg belangrijk de vleeswond in de huid goed te verzorgen. Genezing duurt, afhankelijk van het soort piercing, 4 weken tot 9 maanden.

C teksten

Vroeger en nu

A1 poster

Inuit-indiaan van Noord-Alaska met benen piercings in onderlip, uit het boek van James Cook, A voyage to the Pacific Ocean etc., London 1784 (Teylers Museum).

A2 poster (1)

Linksboven:

Kelabit vrouw met zware oorsieraden, waardoor de oorlel uitrekt, Wak/Kalimantan, Indonesië. (foto: © Frans Welman, Amsterdam)

Rechtsboven:

Bewoner van de Stille Zuidzee met piercing, uit het boek van James Cook, A voyage to the Pacific Ocean etc., London 1784 (Teylers Museum).

Linksonder:

Rob van Rijn, eigenaar piercingshop Rings of Pleasure, Haarlem Foto: © Fons Brassier, Haarlem.

Rechtsonder:

Oude Pokot vrouw met oorsieraden, Kenia. Foto: © Frans Welman, Amsterdam.

A2 poster (2)

Linksboven:

Meisje uit India met neussieraad. Foto: © Tropenmuseum, Amsterdam

Rechtsboven:

Christilde Klein, medewerker Frans Halsmuseum, Haarlem, met neusknopje. Foto: © Fons Brassier, Haarlem.

Linksonder:

Papoea met doorboord neusschot. Foto: © A.G. de Wilde.

Rechtsonder:

Vrouw met piercing in neusschot. Foto: © Rob Webster, Haarlem.

A2 poster (3)

Linksboven:

Dayak-krijgers uit Borneo met piercings (ampalangs) in de genitaliën, circa 1910.

Rechtsboven:

Vrouw uit Zuid-Ethiopië met lipschotel.

Linksonder:

Meisjesbuik met navelpiercing. Foto: © Fons Brassier, Haarlem.

Rechtsonder:

Meisje met drie tongpiercings. Foto: © Rob Webster, Haarlem.

Mode en muziek

A2 poster (1)

Punkers, Engeland 1978.

A2 poster (2)

Elpeehoezen uit de jaren '70 en '80 met daarop opvallend veel popmuzikanten met oorbellen.

A2 poster (3)

Linksboven:

Bob Dylan, beroemde Amerikaanse popmuzikant vanaf de jaren '60, met oorbel. Foto: © Transworld.

Rechtsboven:

Madonna, een van de eerste popsterren met neusknopje en navelpiercing. Foto: © Transworld.

Linksonder:

Voormalig Spice Girls zangeres Mel C, met tongpiercing. Foto: © Transworld.

Rechtsonder:

Nederlandse popster Anouk met neusringetje. Foto: © Tansworld.

A2 poster (4)

Voor deze meisjes is hun tongpiercing een normaal onderdeel van hun uiterlijk. Foto: © Martijn van de Griendt / Hollandse Hoogte

Piercen en verzorgen

A1 poster

Autoclaaf. Een instrument dat piercers gebruiken om instrumenten te steriliseren (vrij te maken van ziektekiemen). Dit is nodig om veilig te piercen.

A2 poster (1)

Bladzijde uit voorlichtingsfolder over het verzorgen van een piercing. Deze folder hoort een piercer mee te geven nadat je een piercing hebt gekregen.

A2 poster (2)

Foto's van meest voorkomende soorten piercings

A2 poster (3)

Voorbeeld van een informed consent, een verklaring waarin je toestemming geeft om te piercen en informatie geeft over jezelf.

Hoofdstuk 3: Kijkwijzer

Deze kijkwijzer kan je gebruiken om de bezoekers van je tentoonstelling actief bij de tentoonstelling te betrekken.

Kijkwijzer

Piercing

Deel 1, Geschiedenis

1. Hier zie je allerlei verschillende piercings. De meest bekende piercing is wel de oorbel. Mannen, vrouwen, jongens, meisjes, iedereen draagt ze. Mensen hebben 1 gaatje of een heel oor vol met gaatjes. Maar wist je dat mensen soms ook een heel groot gat in een oorlel maken, om hele zware sieraden aan te hangen of oorpluggen in te stoppen?

a. Uit welk land komt de dame met de uitgerekte oorlellen?

- India
- Ethiopië
- Indonesië

b. Maak hier een tekening van een oor met een oorplug

2. In andere culturen hebben piercings soms een andere betekenis dan bij ons, zoals hoe rijk je bent, hoe belangrijk, getrouwd of juist niet.

a. Lees de tekst bij het onderwerp Geschiedenis. Wat betekent de lipschotel op de poster ?

- dat je rijk bent
- dat je mooi bent
- dat je getrouwd bent

Deel II Mode en muziek

1a. Hoe heet de muziekstroming waarbij fans zich versierden met piercingsieraden zoals veiligheidsspelden en scheermesjes?

- pop
- punk
- heavy metal

b. Waarom denk je dat fans zich zo kleedden?

- omdat het mode was
- omdat ze boos waren op de maatschappij
- omdat ze het mooi vonden

2. Noem de 6 namen van de popmuzikanten op deze elpees:

1

2

3

4

5

6

Deel III Piercen en verzorgen

1. Kijk naar de grote poster.

a. Hoe heet dit apparaat?

b. Wat doet dit apparaat?

2. Een piercing moet gezet worden met steriele materialen, maar na de piercing is het ook heel belangrijk dat die wond goed verzorgd wordt.

a. Mag je zwemmen als je pas een piercing hebt laten zetten?

b. Wat is een vrijwaardingsformulier?
